

- क्रीडमानाश्च विस्रब्धा मत्ताः प्रून्ये तथा मृगाः ।
 दृष्ट्वा समतिवर्तन्ते सीते दुःखमतो वनम् ॥ ३ ॥
 सप्रह्लाः सरितश्चैव पङ्कवत्यस्तु दुस्तराः ।
 मत्तैरपि गजैर्नित्यमतो दुःखतरं वनम् ॥ ४ ॥
 ५ लताकण्टकसंकीर्णाः कृकवाकूपनादिताः ।
 निरपाश्च मुहुःखाश्च मार्गा दुःखमतो वनम् ॥ ५ ॥
 सुप्यते पर्णशय्यासु स्वयंभयासु भूतले ।
 रात्रिषु श्रमखिन्नेन तस्माद्दुःखतरं वनम् ॥ ६ ॥
 अद्देरात्रं च संतोषः कर्तव्यो नियतात्मना ।
 १० फलैर्वृक्षावपतितैः सीते दुःखमतो वनम् ॥ ७ ॥
 उपवासश्च कर्तव्यो यथाप्राणेन मैथिलि ।
 जटाभारश्च कर्तव्यो वल्कलाम्बरधारणम् ॥ ८ ॥
 देवतानां पितॄणां च कर्तव्यं विधिपूर्वकम् ।
 प्राप्तानामतिथीनां च नित्यशः प्रतिपूजनम् ॥ ९ ॥
 १३ कार्यस्त्रिभिषेकश्च काले काले च नित्यशः ।
 चरतां नियमेनैव तस्माद्दुःखतरं वनम् ॥ १० ॥
 उपहारश्च कर्तव्यः कुसुमैः स्वयमाहूतैः ।
 आर्षेण विधिना वेद्यां सीते दुःखमतो वनम् ॥ ११ ॥
 यथालब्धेन कर्तव्यः संतोषस्तेन मैथिलि ।
 २० यथाहूरैर्वनचरैः सीते दुःखमतो वनम् ॥ १२ ॥
 अतीव वातस्तिमिरं बुभुक्षा चास्ति नित्यशः ।
 भयानि च महात्यत्र अतो दुःखतरं वनम् ॥ १३ ॥
 सरीसृपाश्च बह्वो बह्व्रूपाश्च भामिनि ।
 चरन्ति पथि ते दर्पात्ततो दुःखतरं वनम् ॥ १४ ॥
 २५ नदीनिलयनाः सर्पा नदीकुटिलगामिनः ।
 तिष्ठत्यावृत्य पन्थानमतो दुःखतरं वनम् ॥ १५ ॥
 पतंगा वृश्चिकाः कीटा दंशाश्च मशकैः सह ।
 बाधन्ते नित्यमबले सर्वे दुःखमतो वनम् ॥ १६ ॥
 दुमाः कण्टकिनश्चैव कुशाः काशाश्च च भामिनि ।
 ३० वने व्याकुलशाखाग्रास्तेन दुःखतरं वनम् ॥ १७ ॥
 कायक्लेशाश्च बह्वो भयानि विविधानि च ।
 अरण्यवासे वसतो दुःखमेव सदा वनम् ॥ १८ ॥